

พฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน
ในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

SAVING BEHAVIOR FOR PRERETIREMENT PLANNING OF EMPLOYEES
AT THE SILOM SUBDISTRICT, BANGRAK DISTRICT, BANGKOK

วรรณิดา สาริษา

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

WANNIDA SARIKHA

E-mail: wannidamai17@gmail.com

Department of Finance and Banking, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษารูปแบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่

แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทเอกชนที่ยังไม่เกษียณอายุในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน ในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท และมีอายุงาน 10 ปีขึ้นไป (1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอายุงานต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน โดยภาพรวมไม่ต่างกัน (2) รูปแบบการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน รูปแบบของการออมในประกันแบบสะสมทรัพย์เพื่อเกษียณอายุ ตราสารหนี้และตราสารทุน มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร (3) รูปแบบการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน รูปแบบของอสังหาริมทรัพย์และทองคำ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม; รูปแบบการออม; พื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The objectives of the study were 1) to study about the saving behavior for preretirement planning of employees at the Silom Subdistrict Bangrak District, Bangkok. 2) to study the saving behavior for preretirement planning of employees at the Silom Subdistrict Bangrak District, Bangkok which was separated on personal factors. 3) to study between types of saving for preretirement planning that affected with saving behavior for preretirement planning of employees at the Silom Subdistrict Bangrak District, Bangkok. The sample group of this study was 400 people which were employees in company.

The questionnaire was used to be a tool for collecting data. The data was analyzed by frequency, percentage, average and standard deviation. The hypotheses were tested by Independent Sample (T-Test), One-way ANOVA (F-Test), in case of it had statistically significant different tasting, a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair was different.

The results of hypothesis testing showed that; (1) the employees of the company were female during age of 31-40 years old single status which analyzed an education level had bachelor's degree, average the salary in Thai Baht 30,001-50,000 and working experience in 10 years above. However, the employees in company who were saving for preretirement planning as followings; (1) the respondents with different personal factors including an education level and working experience were indifferently satisfied with the saving behavior for preretirement planning of employees at the Silom Subdistrict, Bangrak District, Bangkok. (2) types of saving for preretirement planning in type specified of Retirement Mutual Fund including Bond and Equity Instruments affected with the saving behavior for preretirement planning of employees at the Silom Subdistrict, Bangrak, District Bangkok. (3) types of saving for preretirement planning in type specified of Real Property and gold unaffected with the saving behavior for preretirement planning of employees at the Silom Subdistrict, Bangrak District, Bangkok.

Keywords: the saving behavior; types of saving; Silom Subdistrict, Bangrak District, Bangkok

บทนำ

การเตรียมความพร้อมด้านการเงิน เพื่อใช้ในยามแก่ตัวเมื่อเราเกษียณแล้ว เป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนควรคิดวางแผน ตั้งแต่อายุน้อย เพราะระยะเวลาการเก็บออมและได้รับผลประโยชน์จากการออมเงินจะยิ่งมีมากขึ้น และเงินออมหลังเกษียณ ยังจำเป็นสำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อสร้างความสุขเล็กๆ น้อยๆ ให้กับชีวิต ค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ตลอดชีวิตวัยเกษียณ

ปัจจุบันคนไทยมีอายุขัยคาดการณ์เฉลี่ยตามช่วงเวลา (period life expectancy) ประมาณ 75 ปี ทีดีอาร์ไอคาดการณ์ว่าอายุขัยคาดการณ์ตามรุ่นอายุของคนไทยที่เกิด ในปี 2559 จะอยู่ระหว่าง 80-98.3 ปี นอกจากนี้ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ในปี 2560 มีคนไทยมากกว่า 9 พันคนที่อายุมากกว่า 100 ปี และมากกว่า 1.6 แสนคนที่มีอายุระหว่าง 90-99 ปี

ดังนั้นเราควรจะต้องมีเงินออมไว้ใช้จ่ายอีกก็ปีหลังเกษียณ และสิ่งที่ต้องพิจารณาร่วมด้วยคืออัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะจะเป็นไปในระยะเวลาของการเกษียณอายุ ซึ่งเรื่องนี้เป็นสิ่งที่ยอยู่นอกเหนือการควบคุม และเป็นสิ่งที่ทำให้เงินออมมีค่าด้อยลงตามค่าเงินเฟ้อที่สูง ไลฟ์สไตล์ แต่โดยปกติเราควรต้องวางแผนการเงินเพื่อออมประมาณ 70% ของรายจ่าย เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายยามเกษียณอายุ ซึ่งจำนวนเงินนี้อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวิถีชีวิต การใช้จ่าย หรือภาระอื่นๆ ตามแต่ละบุคคล ซึ่งปัญหาสุขภาพก็เป็นปัจจัยสำคัญ เพราะการเจ็บป่วยจะมีผลกับเงินออมแน่นอน หากพิจารณาจากสังคมอายุยืน คือ หากเราเกษียณ เมื่ออายุ 60 ปี แต่มีอายุยืนถึง 80 ปีแล้วเราจะต้องมีเงินออมเพื่อใช้จ่าย

เนื่องด้วยสถานการณ์โควิดที่เกิดขึ้นในบ้านเรา ทำให้ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจในประเทศอย่างเห็นได้ชัด และประชาชนส่วนใหญ่หวาดกลัวในเรื่องการเงิน จึงหันมาออมเงินเพื่อใช้จ่ายในวัยเกษียณและในยามฉุกเฉินกันมากขึ้น เพราะเราไม่รู้ว่าในอนาคตจะเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันอะไรอีกหรือไม่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินส่วนบุคคลอย่างแน่นอน บวกกับประเทศไทยมีประชากรน้อยลง สังคมวัยรุ่นไม่นิยมแต่งงาน สังคมคนชรามีมากขึ้น สถาบันครอบครัวมีลูกน้อยลง สาเหตุเหล่านี้สำคัญต่อพนักงานบริษัทเอกชนเป็นอย่างมาก อีกทั้งพนักงานบริษัทเอกชนไม่มีเงินบำเหน็จ หรือได้รับเงินบำนาญ เพื่อรองรับวัยเกษียณ เพราะฉะนั้นพนักงานเอกชน จึงให้ความสำคัญกับการออมเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษารูปแบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวง สีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขตด้านประชากรการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เกษียณอายุ จำนวน 400 คน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ จากเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน พ.ศ. 2566

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน ว่าควรมีเป้าหมายการออมเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเงินในช่วงวัยเกษียณกี่ปี

2. ทำให้มีโอกาสดัดสินใจการเกษียณอายุได้ก่อนกำหนด เพราะมีการวางแผนการออมเงินไว้เป็นอย่างดี

3. ทำให้เข้าใจรูปแบบการออมเงินได้เป็นอย่างดี และเป็นการสร้างวินัยการออมเงินอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งช่วยลดความเครียดจากภาระผูกพันทางการเงินในอนาคตอีกด้วย

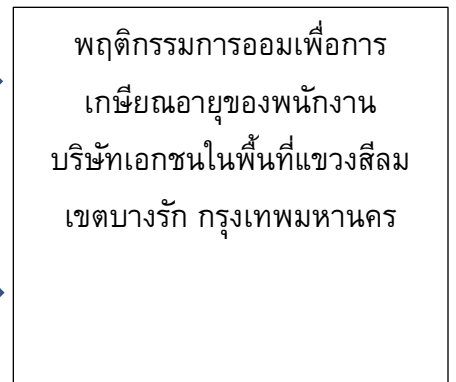
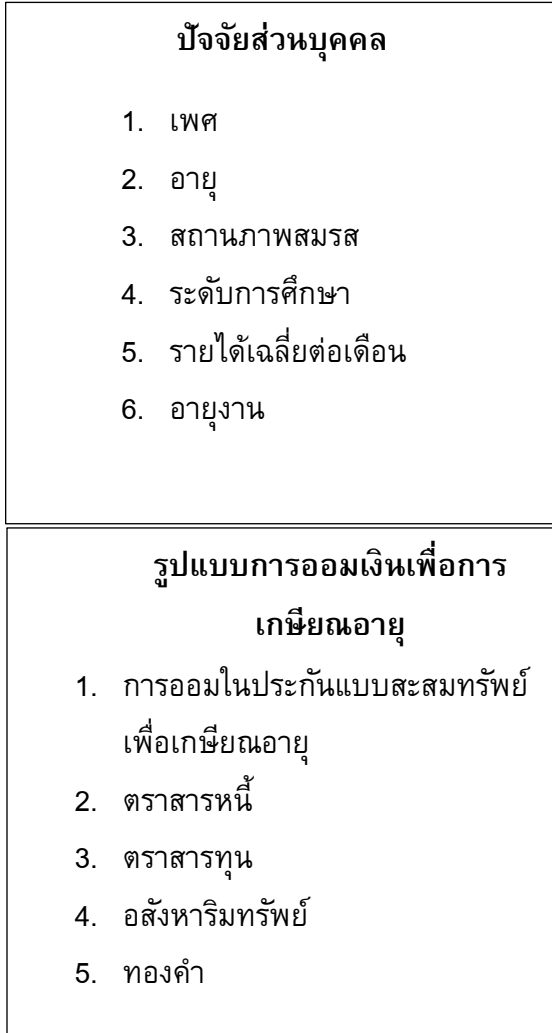
กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ศึกษาวินิจฉัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน ในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

โดยมีรายละเอียดของกรอบแนวความคิดการวิจัยที่แสดงดังภาพต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ (X)

ตัวแปรตาม (Y)

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน น่าจะทำให้พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานครต่างกัน
2. รูปแบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุมีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออม

(ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น: สำนักงานเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการคลัง) ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมไว้ว่า ปัจจัยทางด้านรายได้ที่ครัวเรือนได้รับจะถูกแบ่งออกเพื่อใช้สำหรับเสียภาษี การบริโภคและส่วนที่เหลือเพื่อการออม

ตัววัดค่าพฤติกรรมการออม

ศุภวารรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2552) สำหรับตัววัดค่าพฤติกรรมการออมที่นิยมใช้กัน คือ APS (average propensity to save : ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่า รายได้ 1 หน่วยครัวเรือนจะทำการออม เก็บไว้เท่าไร บ่งชี้ให้ทราบถึงพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ไปในการออมของครัวเรือน

ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออม

ศุภวารรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2552) ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออม สามารถแยกออกเป็นปัจจัยทางด้านรายได้โดยปกติรายได้ที่ครัวเรือนได้รับจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ส่วน กล่าวคือ เพื่อใช้สำหรับภาษีการบริโภคและส่วนที่เหลือเพื่อการออม สำหรับรายได้หลังหักภาษีแล้ว ส่วนที่ครัวเรือนหรือบุคคลสามารถนำไปใช้จ่ายได้จริงๆ การออมยังขึ้นอยู่กับรายได้ ปัจจัยทางด้านอัตราดอกเบี้ย ปัจจัยทางด้านเงินเฟ้อ ปัจจัยความสำคัญทางการเงิน และปัจจัยทางด้านอื่นๆ

รูปแบบการออมและการลงทุน

นิตยา ปะอินทร์ (2562) รูปแบบการออม สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ การออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงิน เป็นการออมไว้ในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงิน ในสถาบันการเงิน โดยมีเหตุผล คือ การมีสภาพคล่องที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย การออมในเบี่ยงประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิต การออมในรูปสินทรัพย์ถาวร และการออมในรูปสินทรัพย์อื่น ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการลงทุน

ซูรีพร สีสนิท (2563) การลงทุน (Investment) หมายถึง การซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือหลักทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบันซึ่งให้ผลตอบแทนเป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงตลอดเวลายาวนานประมาณ 10 ปีแต่อย่างต่ำ ไม่เกิน 3 ปี การลงทุนแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท ได้แก่ 1) การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer investment) เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับ การซื้อสินค้าประเภทคงทนถาวร 2) การลงทุนในธุรกิจ (business or economic investment) หมายถึง การซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้โดยหวังว่า รายได้ที่ได้นี้จะเพียงพอที่จะชดเชยกับความเสี่ยงในการลงทุน และ 3) การลงทุนในหลักทรัพย์ (financial or securities investment) การลงทุนตามความหมายทางการเงินหรือการลงทุนในหลักทรัพย์ (asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (securities) เช่น พันธบัตร หุ้นกู้หุ้นทุน ตราสาร เป็นต้น

จุดมุ่งหมายในการออม

ชลธิชา อัครวินรัตน์ (2552) จุดมุ่งหมายในการออม คือ เป็นการสะสมอำนาจซื้อไว้ในปัจจุบันเพื่อใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งการออมนั้น ทำได้ไม่ยากเพียงมีการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าการออมนั้นเป็นการออมระยะสั้นหรือระยะยาว ได้แก่ 1) การออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ระยะสั้น เป็นการออมเพื่อซื้อสิ่งของที่มีราคาแพงหรือเงินที่เหลือจากการใช้จ่าย 2) การออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ระยะยาว เป็นการออมทรัพย์อย่างมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน เช่น การออมทรัพย์เพื่อไว้ใช้เมื่อสูงอายุหรือเจ็บป่วยไม่สามารถทำงานได้ 3) จำนวนเงินที่ควรออม ปกติควรจะเก็บออมประมาณร้อยละ 10 ของรายได้ที่ได้รับ แต่ก็ไม่ได้เป็นกฎตายตัว 4) การสร้างเงินออม โดยการตั้งจุดประสงค์ในการออมว่าจะออมเพื่ออะไร และมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อจะได้วางแผนกันเงินทุกครั้งที่มียาได้ การกันเงินไว้แต่ละเดือนเป็นการชะลอการใช้จ่าย สามารถใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน และมีการวางแผนการใช้จ่ายที่รัดกุมเป็นไปได้ตามสภาพของครอบครัวการออมเงินต้องถือว่าเมื่อกันเงินออมไว้แล้วต้องมีเงินพอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ได้ศึกษา พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ออมในสถาบันการเงิน และจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 โดยที่จุดมุ่งหมายของการออมของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินผู้ออมยังมีความต้องการที่จะออมในระยะยาว แต่จำนวนเงินออมของผู้ออมยังต่ำอยู่ ดังนั้นควรหามาตรการในการกระตุ้นการออมให้เพิ่มขึ้น โดยอาจจะด้วยการเพิ่มสิทธิประโยชน์จากการออมให้เพิ่มสูงขึ้นเพื่อจูงใจให้ประชากรกลุ่มนี้มีความต้องการการออมมากขึ้น หรือสถาบันการเงินควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คน ทำให้การออมลดลง 1.756 จึงควรมีการวางแผนครอบครัวเพื่อไม่ให้มี

จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากเกินไป จำนวนค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลให้จำนวนเงินออมของ ลดลง 0.881 บาท ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนด้านค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม

ศุภวราธร มณีพันธุ์วงศ์ (2552) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านเพศ ด้านการศึกษา ด้านอายุงาน และด้านรายได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร แสดงให้เห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคาร ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่ง ได้แก่ ปัจจัยด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ และด้านลักษณะการออม มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิตยา ปะอินทร์ (2562) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการออมของครัวเรือนจนเปรียบเทียบกับครัวเรือนรวย ผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนรวยมีศักยภาพในการออมมากกว่าครัวเรือนจน คิดเป็นร้อยละ 97.1 ครัวเรือนรวยมีมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินที่ครัวเรือนเก็บออมทั้งสิ้น 519,817 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งสูงกว่าครัวเรือนจน 12 เท่า โดยเมื่อพิจารณารูปแบบการออม 3 อันดับแรก ของครัวเรือนจน พบว่า มีศักยภาพในการเก็บออมในสินทรัพย์ทางการเงินอย่างเดียวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือมีศักยภาพในการออมในสินทรัพย์ทางการเงินและสินทรัพย์อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 32.9 และมีศักยภาพในการออมในสินทรัพย์สินทรัพย์อื่น ๆ อย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 2.1 ในขณะที่ครัวเรือนรวยมีศักยภาพในการเก็บออมในสินทรัพย์ทางการเงินและสินทรัพย์อื่น ๆ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมาคือ มีการออมในสินทรัพย์ทางการเงินอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 22.7 และมีศักยภาพในการออมทั้งในสินทรัพย์ทางการเงิน สินทรัพย์เพื่อการลงทุน และสินทรัพย์อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 5.7 นอกจากนี้ได้ทำการศึกษานโยบายที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการออมของครัวเรือนจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 มีทั้งปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สภาพภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือน อัตราส่วนการเป็นภาระ สถานะเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน และภาค ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน และค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ในขณะที่ครัวเรือนรวยมีเฉพาะปัจจัยทางด้านสังคมเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการออมของครัวเรือนจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ เพศของหัวหน้าครัวเรือน อายุของหัวหน้าครัวเรือน สถานะเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน และภาค

ชวีพร สีสนิท (2563) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ของลูกค้าบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ของลูกค้าฯ ในข้ออนาคตคาดว่าจะลงทุนในกองทุนรวม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการ ดำเนินการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร ความพึงพอใจของ ผู้ใช้บริการ
2. นิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรตาม จัดทำเพื่อให้ความหมายของตัวแปรต่างๆ สามารถวัดผลได้อย่าง ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. นำนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้มาสร้างเป็นข้อคำถามที่มีความครอบคลุม และสัมพันธ์กับ นิยามศัพท์ของตัวแปร ทั้งหมด

4. จัดทำร่างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ให้เลือกคำตอบเดียว และเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Response Question) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุงาน

ส่วนที่ 2 รูปแบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุ ประกอบด้วย การออมในประกันแบบสะสมทรัพย์เพื่อเกษียณอายุ ตราสารหนี้ ตราสารทุน อสังหาริมทรัพย์ และทองคำ ประกอบด้วย คำถามจำนวน 9 ข้อ โดยรูปแบบของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (5=มากที่สุด และ 1=น้อยที่สุด)

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยคำถามจำนวน 8 ข้อ โดยรูปแบบของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (5=มากที่สุด และ 1=น้อยที่สุด)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุงาน ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

1.2 รูปแบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุ ประกอบด้วย การออมในประกันแบบสะสมทรัพย์เพื่อเกษียณอายุ ตราสารหนี้ ตราสารทุน อสังหาริมทรัพย์ และทองคำ และพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ใช้ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ t-test และ One-Way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 พนักงานบริษัทเอกชนที่ยังไม่เกษียณอายุที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ถ้าค่าที่ทดสอบได้น้อยกว่า 0.05

2.2 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 รูปแบบการออมเพื่อการเกษียณอายุมีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจะพิจารณาเลือกรูปแบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุ ได้แก่ รูปแบบของอสังหาริมทรัพย์ ทองคำ และการออมในประกันแบบสะสมทรัพย์เพื่อเกษียณอายุในระดับที่มาก

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุงาน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมต่างกัน

2.2 ผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่ต่างกัน

2.3. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวม มีผลต่อ พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงาน

บริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมที่ระดับความสำคัญมากที่สุด

3.2 ผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุที่ระดับความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ มีรายได้รวมในจำนวนที่เพียงพอต่อการออม อัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน เลือกรูปแบบการออมที่เหมาะสมกับตัวเอง ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันการเงิน และรายได้หลังหักภาระหนี้สินและรายจ่ายอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการออม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีระดับความสำคัญปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและอายุงาน ผลการเปรียบเทียบพบว่า

2.1 ผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมต่างกัน

2.2 ผู้ที่มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในพื้นที่แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่ต่างกัน

3. ด้านพฤติกรรมพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนมีวัตถุประสงค์การออม คือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินและไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณอายุ ด้านรูปแบบการออมเพื่อการเกษียณอายุส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบการออมประเภทการออมในประกันแบบสะสมทรัพย์เพื่อเกษียณอายุ อสังหาริมทรัพย์ และทองคำ ซึ่งพนักงานบริษัทเอกชนจะให้ความสำคัญกับการออมในประกันแบบสะสมทรัพย์เพื่อเกษียณอายุมากที่สุด ซึ่งพนักงานบริษัทเอกชนส่วนใหญ่เลือกที่จะมีพฤติกรรมการออม

เงินโดยพิจารณาอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทน เลือกรูปแบบการออมที่เหมาะสมกับตัวเอง ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถาบันการเงิน และรายได้หลังหักภาระหนี้สินและรายจ่ายอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการออม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนว่า พนักงานบริษัทเอกชนที่ยังไม่เกษียณอายุในเขตดังกล่าว เป็นพนักงานบริษัทเอกชนอยู่ในสังกัดบริษัทอะไรบ้าง และทำธุรกิจอะไรบ้าง เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจหรือหลักในการพิจารณาการออมเพื่อการเกษียณอายุที่เหมาะสมต่อไป
2. ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างช่วงอายุของพนักงานบริษัทเอกชนว่าอยู่ใน Generation ไหนบ้าง เพื่อจะได้ทราบจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนของแต่ละช่วงอายุ เพื่อจะได้เก็บข้อมูล และสามารถวิเคราะห์รูปแบบการออมให้ตรงตามเป้าหมายที่ชัดเจนในแต่ละช่วงวัยต่อไป
3. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนเท่านั้น ดังนั้นครั้งต่อไปควรมีการศึกษาพนักงานที่เป็นข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการนำเสนอรูปแบบการออมได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

เอกสารอ้างอิง

- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์. สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ชลบุรี.
- ชลธิชา อัครนิรันดร์. (2552). การออม, สืบค้นเมื่อ 01 มีนาคม 2566 จาก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=nongrungja&month=08-12-2009&group=16&gblog=4>.
- ชฎีพร สีสนิท. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของลูกค้ายุติบัตรหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นิตยา ปะอินทร์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการออมของครัวเรือนจนเปรียบเทียบกับครัวเรือนรวย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

ปฏิภาณ พาณิชเลิศ (2563). พฤติกรรมการลงทุน และปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในคริปโตเคอเรนซี: การค้นคว้าอิสระการค้นคว้าอิสระสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาวิทาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.

พัชรี สุขโชค. (2563). การเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตเพื่อการเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชน กลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย. การค้นคว้าอิสระสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาวิทาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2552). การเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตเพื่อการเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย. การค้นคว้าอิสระการค้นคว้าอิสระสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาวิทาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.